

Dick Meerstadt

Daniel (Dick) Gerhardus Franciscus Meerstadt is geboren op 19 mei 1920 in Zwolle. Hij was de zoon van Gerhardus Johannes Meerstadt en Johanna Josephia Maria (Annie) Stommels.

Voor de oorlog was hij actief als roverscout bij Scouting.

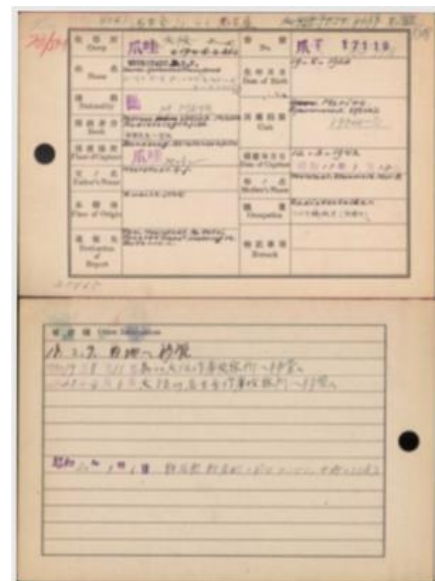
Tijdens de mobilisatie was hij matroos radiotelegrafist bij de Marine. Hij werd als krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd in het HBS-kamp in Soerabaja.

Er is een fotolijstje bewaard gebleven, gemaakt van een aluminium rantang blikje, dat hij heeft gemaakt voor Lily de Kant toen hij krijgsgevangen was in diverse kampen op Java. Mogelijk dat hij haar via Scouting kende. Zijn adres in de oorlog was ook bij familie Kant.

Op 1 februari 1943 vertrok hij, samen met 1900 medekrijgsgevangenen met de Maebashi Maru 2 uit Soerabaja naar Singapore, de zogenaamde Java Party 12., het 12e krijgsgevangenen transport dat van Java vertrok. De route liep vlak langs de noordkust van Java. Het was een smerig schip. De krijgsgevangenen werden in het voorste ruim gepropt, officieren en manschappen door elkaar. Er waren geen patrijspooten, de ventilatie werkte niet, er hing een verpeste lucht. Het eten bestond uit wat rijst en vissoep. Door een visvergiftiging werden velen beroerd en moesten overgeven. Daarnaast trad nog een permanganaat-vergiftiging op doordat de verdunde permanganaat (gebruikt om eetgerei af te spoelen) per ongeluk als thee werd geschonken; maag- en buikklachten waren het gevolg.

Na twee dagen kwam het schip aan op de rede van Tandjong Priok (de haven was geblokkeerd door gezonken schepen); hier werd in verband met de vele zieken aan boord een medische keuring gehouden; Op 5 februari 1943 ging het schip verder richting

Singapore en kwam daar 5 dagen later aan. De gevangenen werden getransporteerd naar de kazernes van Changi. Een deel van de gevangenen ging door naar Japan. De overigen gingen met de trein naar Ban Pong, het beginpunt van de Birmaspoorweg in Thailand.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Dick kwam terecht in het krijgsgevangenenkamp in Chungkai, Thailand. Kamp Chungkai lag 57 km van Non Pladuk, aan de samenvloeiing van de twee grote rivieren, de Mae Khlaung en de Khwae Noi. Hier werd gewerkt aan twee bruggen over de rivier de Kwai. Het kamp werd later een groot hospitaalkamp met heel veel zieken, die terugkwamen van de hoger gelegen werkkampen langs de spoorlijn. Het was tevens een doorgangskamp voor mannen, die op weg waren naar de hoger gelegen werkkampen. Chungkai werd geopend in november 1942 en bleef in bedrijf tot het in juni 1945 werd gesloten. Tijdens zijn krijgsgevangenschap was hij daar aanwezig bij de oprichting van de Kapitein Servaes Stam op 2 december 1943. Veel scouts uit Java vonden elkaar daar weer. Deze stam heeft bestaan tot mei 1944

Hij trouwde met Mary Louise Buiten Huis (1926). Ze was doktersassistente.

Na de oorlog ging hij eerst naar Nederland en daarna naar Australië. Hij is overleden op 6 april 1993 in Karangi, New South Wales, Australië.

